

Rikossovittelu 1.6. - 31.12.2006

20.6.2007

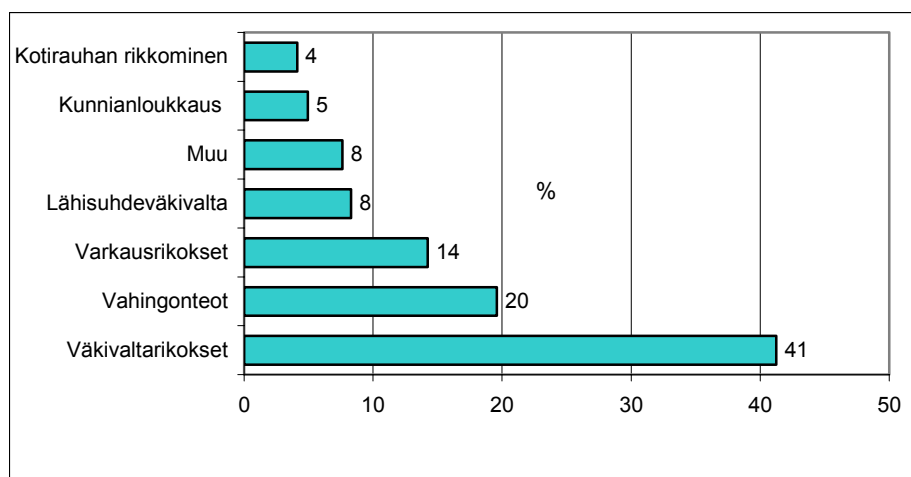
Medling vid brott 1.6. - 31.12.2006

Stakesin sovittelutoimistoilta keräämien tietojen mukaan tuli sovitteluun yhteensä 3 848 rikostapausta 1.6. - 31.12.2006 välisenä aikana. Valtakunnallinen tilastointi on aloitettu sovittelua koskevan lain voimaantulopäivästä (1.6.2006). Sitä ennen toiminnan laajuudesta on tehty erillisselvityksiä.

Noin puolet (49 %) sovitteluun tulleista rikostapauksista oli väkivaltarikoksia (mukaan lukien lähisuhdeväkivalta). Törkeiden pahoinpitelyjen osuus väkivaltarikoksista oli 1 %. Aiempina vuosina tehtiin erillisselvityksiin verrattuna näyttäisi siltä, että väkivaltarikosten osuus sovittelutapauksista olisi kasvussa. Toiseksi eniten käsitteilyyn tuli vahingontekoja joi-
ta oli 20 %. Varkausrikoksia tapauksista oli 14 %, kunnianloukkauksia 5 %, kotirauhanrikkomisia 4 % ja muita rikostapauksia 8 %. Huomiota kiinnittää se, että lähisuhdeväkivaltarikoksia oli kaikista tapauksista 8 %. Kaikista väkivaltarikoksista niiden osuus oli lähes 17 %. Lähisuhdeväkivallan osuutta voidaan pitää huomattavana verrattuna tilannetta varhempina vuosina tehtiin erillisselvityksiin.

Kuvio 1.

Sovitteluun tulleet rikostapaukset ajalla 1.6. - 31.12.2006, %

Sosiaali- ja terveysalan tutkimus-
ja kehittämiskeskus

Forsknings- och utvecklings-
centralen för social- och
hälsovården

National Research and
Development Centre for Welfare
and Health

Puhelin (09) 39 671
Telefon +358 9 396 71
Phone +358 9 396 71

Telefaksi (09) 3967 2459
Telefax +358 9 3967 2459

www.stakes.fi

ISSN 1459-2355 (Internet)

Seitsemän kuukauden aikana sovitteluun tulleista tapauksista oli 55 % virallisen syytteen alaisia rikoksia, asianomistajarikoksien osuus oli 44 % ja riita-asioiden osuus vain 1%. Sovittelun piiriin ohjattiin kuvausjaksolla kaikkiaan vähän yli 6 900 henkilöä, joista tekijäksi epäiltyjä oli 4 200 ja vahingonkärtsijöitä 2 700 henkilöä. Tekijäksi epäillyistä 82 % oli miehiä ja 18 % naisia. Vahingonkärtsijöistä 62 % oli miehiä ja 38 % naisia.

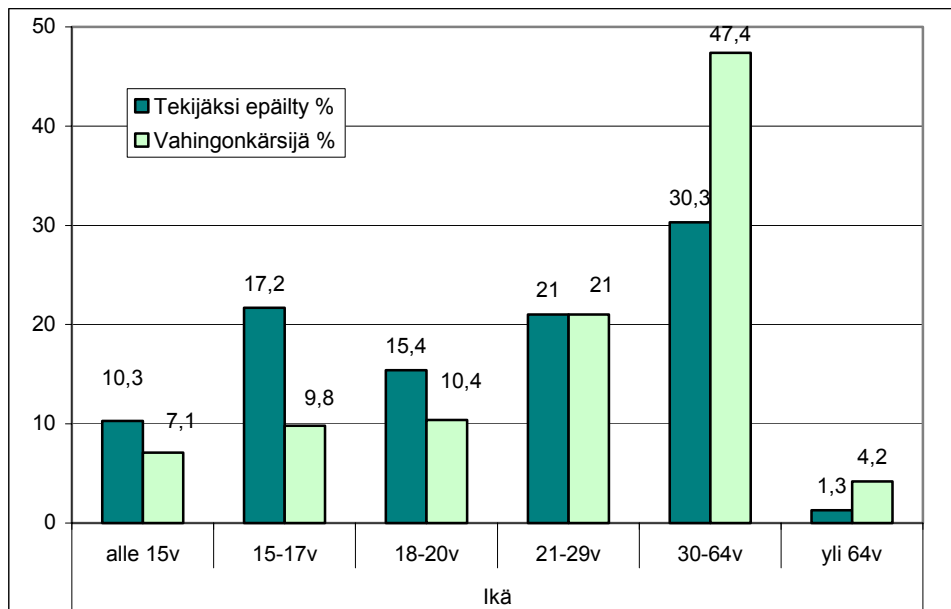
Taulukko 1. Soviteltavat jutut ja niistä puretut yksittäiset rikostapaukset lääneittäin ajalla 1.6. - 31.12.2006*

	Soviteltavat jutut		
		näistä yksittäiset rikostapaukset	näistä riita-asiat
Etelä-Suomen lääni	1 349	1 838	14
Länsi-Suomen lääni	710	1 071	5
Itä-Suomen lääni	477	556	11
Oulun lääni	137	185	5
Lapin lääni	139	196	3
Ahvenanmaa	2	2	0
Koko maa	2 814	3 848	38

* Katso soviteltavat jutut ja niistä purettujen rikostapausten määritelmät kappaleesta Käsitteet ja määritelmät.

Tekijöiksi epäiltyjen ikäjakauma noudattaa varhempina vuosina tehtyjen erillisselvitysten tuloksia, sillä alle 21-vuotiaita tekijöistä oli 47 %. Alle 15-vuotiaita tekijöiksi epäiltyjä oli nyt 10 %, kun heidän osuutensa aiemmin tehtyjen erillisselvitysten mukaan on ollut 15 %. Asianomistajista oli alle 21-vuotiaita 27 %. Sovittelun piirissä käsitellyt teot kohdistuvat selkeästi aikuisväestöön.

Kuvio 2. Eri ikäryhmien osuudet tekijöiksi epäillyistä ja asianomistajista ajalla 1.6. - 31.12.2006, %

Sovittelu myönnettiin vähän yli 80 %:ssa lähetetyistä tapauksista. Käynnistyneistä rikostapausten sovitteluista sopimus oli saavutettu 77 %:ssa tapauksista ja kesken sovittelu oli vielä 7 %:ssa tapauksista. Näyttäisi siltä, että yli neljäviidesosa käynnistyneistä sovittelutapauksista päättyisi sopimukseen.

Rahakorvauksia sopimuksista oli 54 %. Niiden yhteenlaskettu arvo oli 538 877 €. Työkorvauksia oli puolestaan 4 % ja niiden rahallinen arvo oli 26 763 €. Korvausten rahallinen arvo oli yhteensä 565 640 €. Niin sanottuja aineettomia sopimuksia oli kaikkiaan 43 % sopimuksista: anteeksipyyntöjä 27 %, vaatimuksista luopumisia 10 %, käyttäytymissopimuksia 5 % ja omaisuuden palautuksia 1 %. Aineettomien sopimusten määrän lisääntymistä voidaan pitää huomattavana varhempaan toimintaan verrattuna, sillä ennen sovittelulain voimaantulusta tehdyissä erillisselvityksissä oli aineettomien sopimusten osuus 15 % sopimuksista.

Taulukko 2. Korvausten rahallinen arvo ajalla 1.6. - 31.12.2006, €

	Rahakorvausten yhteisarvo,€	Työkorvausten rahallinen arvo,€	Yhteensä, €
Etelä-Suomen lääni	225 781	10 112	235 894
Länsi-Suomen lääni	154 817	7 031	161 847
Itä-Suomen lääni	76 410	3 301	79 711
Oulun lääni	41 845	3 226	45 071
Lapin lääni	37 705	3 094	40 799
Ahvenanmaa	2 318	0	2 318
Koko maa	538 877	26 763	565 640

Läänien väliset erot

Alueellisesti tarkasteltuna lähes puolet sovittelavista rikosjutuista (47,8 %) käsiteltiin Etelä-Suomen läänissä. Länsi-Suomen läänissä oli 27,8 %, Itä-Suomen läänissä 14,4 %, Oulun läänissä 4,8 % ja Lapin läänissä 5,1 % tapauksista (ks. taulukko 1.).

Lapin lääniä lukuun ottamatta kaikissa lääneissä enemmistö sovitteluun tulleista tapauksista oli virallisen syytteen alaisia rikoksia (ks. taulukko 3.). Läänien välillä havaitaan kuitenkin eroja tarkasteltaessa väkivaltarikosten osuutta sovitteluun tulleista tapauksista: Etelä-Suomessa väkivaltarikosten ja lähisuhdeväkivallan yhteenlaskettu osuus oli reilu puolet (55 %) ja Itä-Suomessakin vajaa puolet (47 %) kaikista tapauksista. Myös muissa lääneissä, Ahvenanmaata lukuunottamatta nousee väkivaltarikosten ja lähisuhdeväkivallan yhteenlaskettu osuus yli 40 %:n. Jos tarkastellaan lähisuhdeväkivaltarikoksia havaitaan myös eroja. Etelä-Suomen läänissä lähisuhdeväkivaltatapauksia oli 10 % koko tapauksien määrästä. Itä-Suomessa, Oulun ja Lapin lääneissä lähisuhdeväkivaltatapauksia oli noin 7–8 %, mutta Länsi-Suomen läänissä 6 %. Näyttää siltä, että Länsi-Suomen läänissä suhtautuminen väkivaltarikosten sovitteluun on hieman pidättyvämpää kuin muualla maassa.

Kuten edellä todettiin, seurannan tiedot antavat viitteitä siitä, että sovittelutapauksista noin neljäviidesosaa päättyy sopimukseen. Poikkeuksen muodostaa Oulun lääni, jossa sopimukseen päästiin lähes 100-prosenttisesti.

Taustaa

Laki rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta astui voimaan 1.6.2006 (1015/2005). Lain mukaan sovittelutoiminnan yleinen johto, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle. Lääninhallitus on velvollinen järjestämään sovittelutoiminnan siten, että palvelua on saatavissa asianmukaisesti toteutettuna läänin kaikissa osissa.

Maahan syntyi kaikkiaan 24 toimialuetta ja niistä niin sanotuilla vanhoilla toimialueilla käynnistyi toiminta lisäresurssein nopeasti. Valtaosa toimialueista oli niin sanottuja uusia toimialueita ja niissä toimistojen perustaminen, uuden henkilöstön palkkaaminen ja kouluttaminen kesti pitkälle loppuvuoteen 2006. Uusilla toimialueilla ei näin ollen ollut kyse täyden volyymin toiminnasta. Nyt kootut ja julkaistavat tilastot ajanjaksolta 1.6. - 31.12. 2006 (7 kuukautta) eivät näin ollen anna läheskään täyttä kuvaa toiminnasta. Tilastoihin liittyy myös muutamin kohdin epävarmuustekijöitä, sillä myös

tilastointi oli monille toimialueille uusi tehtävä ja tilastojen kriteerit vaihtelivat jonkin verran. Esimerkiksi sovitteluun tulleiden tapausten lähettäjätahoa ei näiden epävarmuustekijöiden vuoksi voida raportoida. Täsmentävät uusintakyselyt varmistivat kuitenkin sen, että soviteltavien rikosten ja riitaasioiden kehityksen suunta on arvioitavissa.

Lain voimaantulo on merkinnyt huomattavaa tapausmäärien kasvua, vaikka toiminta ei monilla sovittelun toimialueilla ollut ehtinyt lähteä kunnolla käyntiin henkilöstön rekrytoinnin ollessa vielä kesken. Voidaan perustellusti ennakoida, että kun toiminta on normaalitasolla, tavoitteeksi asetettu noin 12 000 rikostapauksen vuosittainen käsittely sovittelussa saavutettaneen jo vuoden 2007 aikana.

Stakes toteuttaa erillisen tutkimuksen rikossovittelun valtakunnallisesta käynnistymisestä ja kokemuksista vuoden 2008 aikana. Siinä pystytään nykyistä huomattavasti tarkemmin analysoimaan sovittelu- tapausten keskinäisiä riippuvuuksia ja merkityksiä.

Käsitteet ja määritelmät

Toimialue

Sovittelun alueellisesta organisoimisesta vastaavat läänit, joita on viisi ja lisäksi Ahvenanmaan maakunta. Läänit ovat organisoineet alueidensa sovittelutoiminnan perustamalla sovittelun toimialueet. Koko maassa toimialueita on kaikkiaan 24, joista osa on perustanut vielä alue- tai sivutoimipisteitä. Sovittelun tilastot pyydetään toimialuekohtaisesti. Toimialueilla on merkitystä myös sovitteluun myönnetyn valtionosuuden laskentaperusteena. Läänit jakavat sovittelun valtionosuuden toimialueiden asukasluvun, pinta-alan ja maantieteellisen koon (etäisyydet) mukaan.

Juttu / tapaus

Sovittelun tilastoissa jutut ja rikostapaukset on tilastoitu erikseen. Juttu on tilastoinnin lähtökohta. Yleensä poliisi lähettää sovittelutoimistoon niin sanotun "jutun". Juttu voi sisältää useita rikosnimikkeitä, esimerkiksi vahingonteon, varkauden ja pahoinpitelyn, joihin yksi tai useampi tekijä on syyllistynyt yhtäaikaaisesti, mutta eri kokoonpanoissa. Tästä syystä juttu täytyy itse sovitteluprosessin ja sopimustoiminnan takia purkaa yksittäisiksi rikostapauksiksi.

Lähisuhdeväkivaltarikos

Rikoslaki ei tunne käsitettä lähisuhdeväkivaltarikos. Lähisuhdeväkivaltarikos on kuitenkin aivan jokapäiväisessä käytössä sosiaali- ja terveydenhuollossa ja käsitteen tunnusmerkit täyttävä rikos omaa aivan erityisen tiedonintressin rikossovittelulaissa. Lähisuhdeväkivaltarikoksesta voidaan sovittaa vain siinä tapauksessa, että poliisi tai syyttäjä lähettää sen soviteltavaksi. Rikossovittelun yhteydessä lähisuhdeväkivaltarikoksella tarkoitetaan väkivaltarikosta, joka on tapahtunut perheenjäsenten kesken tai lähisuhteeseen liittyy kotirauhan rikkominen tai esimerkiksi laitton uhkaus. Lähisuhdeväkivaltarikostapausten osapuolina ovat aviopuolisot, avopuolisot, perheenjäsenet, kihlaparit, eronneet tai eroamassa olevat pariskunnat sekä entiset seurusteluparit.

Taulukko 3. Rikossovittelutapausten ominaisuuksia lääneittäin ja koko maassa yhteensä ajalla 1.6. - 31.12.2006

	KOKO MAA %	Etelä-Suomen lääni %	Länsi-Suomen lääni %	Itä-Suomen lääni %	Oulun lääni %	Lapin lääni %	Ahvenanmaa %
Tapauksen tyyppi							
asianomistajarikos AOR	44,3	43,1	44,8	43,6	38,9	58,7	50,0
virallisen syytteen alainen rikos VSR	54,7	56,1	54,7	54,3	58,4	39,9	50,0
riita - asia	1,0	0,8	0,5	2,1	2,6	1,4	0,0
Rikosnimikkeet							
Väkivaltarikokset	41,2	44,7	38,3	39,7	34,6	34,7	33,3
<i>lievä pahoinpitely</i> ⁽¹⁾	14,6	15,4	11,4	13,2	21,9	18,2	0,0
<i>pahoinpitely</i> ⁽¹⁾	76,0	74,4	80,6	76,4	71,9	74,0	100,0
<i>törkeä pahoinpitely</i> ⁽¹⁾	1,0	1,1	0,3	2,1	0,0	0,0	0,0
<i>ryöstö</i> ⁽¹⁾	0,5	0,8	0,3	0,4	0,0	0,0	0,0
<i>laiton uhkaus</i> ⁽¹⁾	7,9	8,3	7,4	7,9	6,3	7,8	0,0
Lähisuhdeväkivalta	8,3	10,0	5,7	7,0	8,6	7,7	0,0
Varkausrikokset	14,2	14,1	14,9	12,5	21,6	11,7	33,3
<i>varkaus</i> ⁽²⁾	64,0	51,4	72,2	75,0	90,0	73,1	100,0
<i>petos/kavallus</i> ⁽²⁾	31,3	42,6	22,2	22,4	10,0	26,9	0,0
<i>luvaton käyttö</i> ⁽²⁾	4,6	6,0	5,6	2,6	0,0	0,0	0,0
Vahingonteot	19,6	16,5	21,5	24,8	17,8	24,8	0,0
Kotirauhan rikkominen	4,1	3,3	4,6	4,1	4,9	8,1	0,0
Kunnianloukkaus	4,9	4,8	5,0	5,1	4,9	5,9	0,0
Muu	7,6	6,7	10,1	6,9	7,6	7,2	33,3
Sopimukset							
Rikostapauksissa syntyneet sopimukset	77,0	77,8	72,8	69,7	98,4	83,8	80,0
Sovittelu kesken	6,6	9,4	6,0	4,8	1,4	0,0	0,0
Ei sopimusta	16,4	12,9	21,1	25,5	0,3	16,2	20,0
Sopimusten korvausmuodot ja arvot							
Rahakorvaukset	53,5	46,1	55,6	56,0	72,1	70,9	100,0
Työkorvaukset	3,6	2,8	5,0	3,6	1,6	5,7	0,0
Omaisuuuden palauttamiset	0,8	0,7	0,3	2,1	0,5	0,7	0,0
Käyttätymissopimukset	5,3	5,8	3,6	8,0	2,2	3,5	0,0
Anteeksipyynnöt	26,6	35,8	23,2	14,4	18,0	16,3	0,0
Ei vaatimuksia/ vaatimuksista luopumiset	10,3	8,8	12,3	15,9	5,5	2,8	0,0

⁽¹⁾ osuus väkivaltarikoksista

⁽²⁾ osuus varkausrikoksista

Medling vid brott 1.6. - 31.12.2006

20.6.2007

Juhani Iivari
+358 9 3967 2208

Salla Säkkinen
+358 9 3967 2064

Tuula Kuoppala
+358 9 3967 2234

E-post:
fornamn.efternamn@stakes.fi

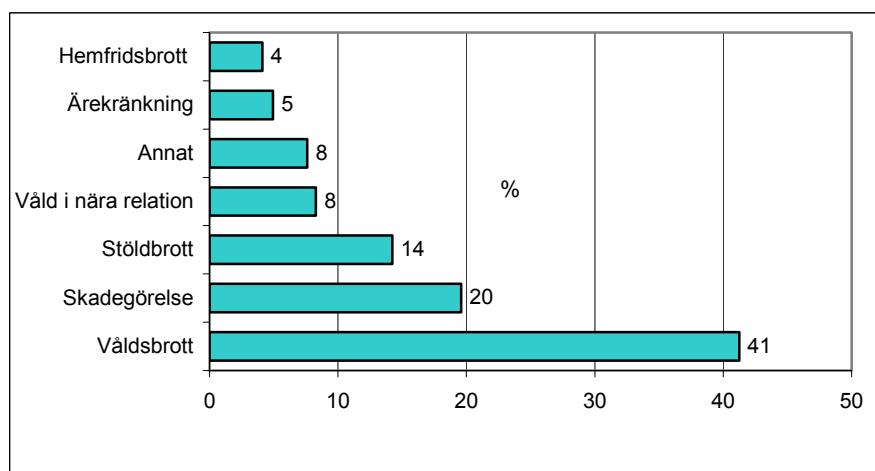
Telefax
+358 9 3967 2497

Enligt uppgifter som Stakes har samlat in från medlingsbyråerna överlämnades totalt 3 848 brottsfall till medling under perioden 1.6–31.12.2006. Den nationella statistikföringen inleddes när lagen om medling trädde i kraft den 1 juni 2006. Före det gjordes särskilda utredningar om verksamhetens omfattning.

Ungefär hälften (49 procent) av de brottsfall som överlämnats till medling var våldsbrott (inklusive våld i nära relation). Grov misshandel utgjorde 1 procent av våldsbrotten. Jämfört med de särskilda utredningar som gjorts tidigare verkar det som om andelen våldsbrott av medlingsfallen håller på att öka. Näst mest överlämnades till medling fall av skadegörelse (20 procent). Av fallen var 14 procent stölder, 5 procent ärekränkningar, 4 procent hemfridsbrott och 8 procent andra brott. Uppseendeväckande är att 8 procent av alla fall var våld i nära relation. Deras andel var nästan 17 procent av alla våldsbrott. Andelen våld i nära relation kan ses som avsevärd jämfört med situationen enligt de särskilda undersökningar som gjorts tidigare.

Diagram 1.

Brottsfall som överlämnats till medling 1.6–31.12.2006, %

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja kehittämiskeskus

Forsknings- och utvecklings- centralen för social- och hälsovården

National Research and Development Centre for Welfare and Health

Puhelin (09) 39 671
Telefon +358 9 396 71
Phone +358 9 396 71

Telefaksi (09) 3967 2459
Telefax +358 9 3967 2459

www.stakes.fi

ISSN 1459-2355 (Internet)

Av de fall som överlämnats till medling under sju månader var 55 procent brott under allmänt åtal, medan andelen målsägandebrott var 44 procent och andelen tvistemål var endast 1 procent. Under den berörda perioden hänvisades drygt 6 900 personer till medling. Av dessa var 4 200 misstänkta gärningsmän och 2 700 var skadelidande. Av de misstänkta gärningsmännen var 82 procent män och 18 procent kvinnor. Av de skadelidande var 62 procent män och 38 procent kvinnor.

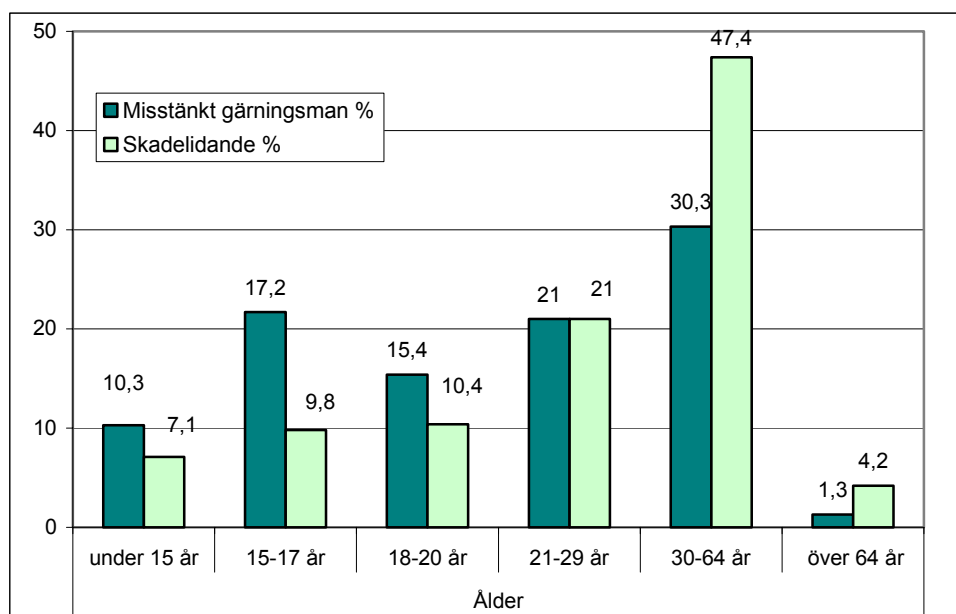
Tabell 1. Medlingsärenden och deras enskilda brottsfall efter län 1.6–31.12.2006*

	Medlingsärenden	i vilka enskilda brottsfall	i vilka tvistemål
Södra Finlands län	1 349	1 838	14
Västra Finlands län	710	1 071	5
Östra Finlands län	477	556	11
Uleåborgs län	137	185	5
Lapplands län	139	196	3
Åland	2	2	0
Hela landet	2 814	3 848	38

* Se definitionerna av medlingsärende och enskilda brottsfall under Begrepp och definitioner.

Åldersfördelningen av misstänkta gärningsmän liknar resultaten från de tidigare särskilda utredningarna, eftersom 47 procent av gärningsmännen var under 21 år. Nu var 10 procent av de misstänkta gärningsmännen under 15 år, medan deras andel enligt tidigare särskilda utredningar var 15 procent. Av målsägandena var 27 procent under 21 år. De gärningar som behandlades vid medling riktar sig tydligt mot den vuxna befolkningen.

Diagram 2. Olika åldersgruppers andelar av målsägande och misstänkta gärningsmän 1.6–31.12.2006, %

Lite över 80 procent av de överlämnade fallen godkändes för medling. I de påbörjade fallen av medling vid brott nåddes ett avtal i 77 procent av fallen, medan medling ännu pågick i 7 procent av fallen. Det verkar som om över fyra femtedelar av påbörjade medlingsfall resulterade i avtal.

Totalt 54 procent av fallen var ekonomiska ersättningar. Deras sammanräknade värde var 538 877 euro. Arbetsersättningarna utgjorde 4 procent och deras penningvärde var 26 763 euro. Ersättningsarnas penningvärde var totalt 565 640 euro. Så kallade immateriella avtal utgjorde total 43 procent av avtalen: begäran om ursäkt 27 procent, avstår från krav 10 procent, beteendeavtal 5 procent och återställande av egendom 1 procent. Ökningen av immateriella avtal kan anses vara avsevärd jämfört med den tidigare verksamheten, eftersom andelen immateriella avtal av avtalen var 15 procent enligt de särskilda utredningar som gjordes innan medlingslagen trädde i kraft.

Tabell 2. Ersättningsarnas penningvärde 1.6–31.12.2006, €

	Penningersättn. tot. värde, €	Arbetsersättn. tot. värde, €	Totalt, €
Södra Finlands län	225 781	10 112	235 894
Västra Finlands län	154 817	7 031	161 847
Östra Finlands län	76 410	3 301	79 711
Uleåborgs län	41 845	3 226	45 071
Lapplands län	37 705	3 094	40 799
Åland	2 318	0	2 318
Hela landet	538 877	26 763	565 640

Skillnader mellan länen

Regionalt sett behandlades nästan hälften (47,8 procent) av de brottmål det medlades i i Södra Finlands län. Västra Finlands län hade 27,8 procent, Östra Finlands län 14,4 procent, Uleåborgs län 4,8 procent och Lapplands län 5,1 procent av fallen (se tabell 1).

Med undantag av Lapplands län var majoriteten av de brott som överlämnades till medling sådana som föll under allmänt åtal (se tabell 3). Det förekommer emellertid skillnader mellan länen när det gäller andelen våldsbrott som överlämnats till medling. I Södra Finland är den sammanräknade andelen våldsbrott och våld i nära relation drygt hälften (55 procent) och i Östra Finland knappt hälften (47 procent) av alla fall. Även i andra län, undantaget Åland, var den sammanräknade andelen för våldsbrott och våld i nära relation över 40 procent. Också vid våld i nära relation förekommer skillnader. I Södra Finlands län var fallen av våld i nära relation 10 procent av hela ansamlingen av fall. I Östra Finlands, Uleåborgs och Lapplands län utgjorde fallen av våld i nära relation cirka 7–8 procent, men i Västra Finlands län utgjorde de 6 procent. Det verkar som om man i Västra Finlands län förhöll sig lite mer reserverat till medling vid våldsbrott än i resten av landet.

Såsom ovan konstateras tyder uppföljningsdatan på att man i ungefär fyra femtedelar av fallen når ett avtal. Uleåborgs län utgör ett undantag, eftersom man där nådde ett avtal i nästan 100 procent av fallen.

Bakgrundsfakta

Lagen om medling vid brott och i vissa tvister (1015/2005) trädde i kraft den 1 juni 2006. Enligt lagen ansvarar social- och hälsovårdsministeriet för den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen av medlingsverksamheten. Länsstyrelsen är skyldig att anordna medlingsverksamhet på så sätt att tjänsten är tillgänglig och ändamålsenligt genomförd i hela länet.

Landet har total 24 verksamhetsområden och inom de så kallade gamla verksamhetsområdena inleddes medlingsverksamhet snabbt med hjälp av extra resurser. Största delen av verksamhetsområdena är så kallade nya verksamhetsområden och inom dem pågick inrättande av byråer, rekrytering och utbildning av personal ända till andra hälften av 2006. Inom de nya verksamhetsområdena nådde verksamheten sålunda inte full volym. Den statistik som nu sammanställts och publiceras om perioden 1.6–31.12.2006 (sju månader) ger alltså inte en fullständig bild av verksamheten. Statistiken innehåller också vissa osäkerhetsfaktorer, eftersom statistikföringen är en ny uppgift för många

verksamhetsområden och kriterierna för statistiken varierade i viss mån. Till exempel den instans som överlämnat fall till medling kan inte anges på grund av dessa osäkerhetsfaktorer. Genom preciserande nya förfrågningar kunde man emellertid utvärdera utvecklingen av medling vid brott och tvistemål.

Efter det att lagen trädde i kraft ökade antalet fall avsevärt, trots att medlingsverksamheten inom många verksamhetsområden ännu inte hade hunnit komma igång på allvar, eftersom rekryteringen av personal var på hälft. Sålunda är det motiverat att anta att när verksamheten är på normal nivå kan det uppställda målet att behandla inom medlingen cirka 12 000 brottsfall per år nås redan under 2007.

Under 2008 genomför Stakes en separat undersökning om påbörjande och erfarenheter av medling vid brott i hela landet. I undersökningen kommer man att kunna analysera mycket bättre än för närvarande medlingsfalls inbördes beroende och betydelser.

Begrepp och definitioner

Verksamhetsområde

Länen, som är fem till antalet, och landskapet Åland ansvarar för den regionala organisationen av medling. Länen har organiserat medlingsverksamheten inom sina regioner genom att upprätta verksamhetsområden för medling. I hela landet finns det totalt 24 verksamhetsområden, av vilka en del har inrättat områdeskontor eller filialer. Uppgifter för statistiken över medling inbegärs per verksamhetsområde. Verksamhetsområdena är också av betydelse som beräkningsgrund för den statsandel som beviljas för medling. Statsandelen för medling delas ut till länen med utgångspunkt i invånarantal, yta och den geografiska storleken (avstånd).

Ärende/fall

I statistiken över medling har ärenden och brottsfall statistikförts separat. Ärendet är utgångspunkt för statistikföringen. Vanligen sänder polisen ett så kallat "ärende" till medlingsbyrån. Ärendet kan inbegripa många olika brottsbeteckningar, till exempel skadegörelse, stöld och misshandel, som en eller flera gärningsmän har gjort sig skyldig/skyldiga till samtidigt men i olika sammansättningar. Därför måste ärendet på grund av själva medlingsprocessen och avtalsverksamheten delas upp i enskilda brottsfall.

Våldsbrott i nära relation

Strafflagen känner inte till begreppet våldsbrott i nära relation. Begreppet våldsbrott i nära relation används emellertid varje dag inom socialvården och hälso- och sjukvården. Ett brott som motsvarar definitionen av begreppet är av särskilt stort intresse när det gäller lagen om medling vid brott. Man kan endast medla vid våldsbrott i nära relation på villkoret att polisen eller åklagaren överlämnar det till medling. I samband med medling vid brott avses med våldsbrott i nära relation ett våldsbrott som skett mellan familjemedlemmar, eller att det i den nära relationen förekommit hemfridsbrott eller till exempel olaga hot. Parterna i fall av våldsbrott i nära relation är äkta makar, sambopar, familjemedlemmar, förlovade par, fränskilda par eller par som håller på att skilja sig samt par som haft ett stadigt förhållande.

Tabell 3. Karakteristika hos fall av medling vid brott efter län och i hela landet totalt 1.6–31.12.2006

	Hela landet	Södra Finlands län	Västra Finlands län	Östra Finlands län	Uleåborgs län	Lapin lääni	Åland
	%	%	%	%	%	%	%
Typ av fall							
målsägandebrott	44,3	43,1	44,8	43,6	38,9	58,7	50,0
brott som faller under allmänt åtal	54,7	56,1	54,7	54,3	58,4	39,9	50,0
tvistemål	1,0	0,8	0,5	2,1	2,6	1,4	0,0
Brottsbeteckning							
Världsbrott	41,2	44,7	38,3	39,7	34,6	34,7	33,3
<i>lindrig misshandel</i> ⁽¹⁾	14,6	15,4	11,4	13,2	21,9	18,2	0,0
<i>misshandel</i> ⁽¹⁾	76,0	74,4	80,6	76,4	71,9	74,0	100,0
<i>grov misshandel</i> ⁽¹⁾	1,0	1,1	0,3	2,1	0,0	0,0	0,0
<i>rån</i> ⁽¹⁾	0,5	0,8	0,3	0,4	0,0	0,0	0,0
<i>olaga hot</i> ⁽¹⁾	7,9	8,3	7,4	7,9	6,3	7,8	0,0
Våld i nära relation	8,3	10,0	5,7	7,0	8,6	7,7	0,0
Stöldbrott	14,2	14,1	14,9	12,5	21,6	11,7	33,3
<i>stöld</i> ⁽²⁾	64,0	51,4	72,2	75,0	90,0	73,1	100,0
<i>bedrägeri/försvinnning</i> ⁽²⁾	31,3	42,6	22,2	22,4	10,0	26,9	0,0
<i>olovligt brukande</i> ⁽²⁾	4,6	6,0	5,6	2,6	0,0	0,0	0,0
Skadegörelse	19,6	16,5	21,5	24,8	17,8	24,8	0,0
Hemfridsbrott	4,1	3,3	4,6	4,1	4,9	8,1	0,0
Årekränkning	4,9	4,8	5,0	5,1	4,9	5,9	0,0
Annat	7,6	6,7	10,1	6,9	7,6	7,2	33,3
Avtal							
Avtal som ingåtts i brottsfall	77,0	77,8	72,8	69,7	98,4	83,8	80,0
Medling pågår	6,6	9,4	6,0	4,8	1,4	0,0	0,0
Inget avtal	16,4	12,9	21,1	25,5	0,3	16,2	20,0
Avtalens ersättningsformer och värden							
Penningersättningar	53,5	46,1	55,6	56,0	72,1	70,9	100,0
Arbetsersättningar	3,6	2,8	5,0	3,6	1,6	5,7	0,0
Återställande av egendom	0,8	0,7	0,3	2,1	0,5	0,7	0,0
Beteendeavtal	5,3	5,8	3,6	8,0	2,2	3,5	0,0
Begäran om ursäkt	26,6	35,8	23,2	14,4	18,0	16,3	0,0
Inga krav/avstår från krav	10,3	8,8	12,3	15,9	5,5	2,8	0,0

⁽¹⁾ andel av världsbrott

⁽²⁾ andel av stöldbrott